REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURĬ de ANUNȚURĬ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare.— Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în flăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare. Târgul Inului Nr. 30, etajiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 31. Brașov, Sâmbătă 9 (22) Februarie. 1902.

Vom trage consecențele.

N'aveam óre dreptate, când ḑiceam mai dĕunăḑĭ, că la noi e lume întórsă?

Așa de esemplu întrebăm: Este posibil și admisibil ca o fóiă română, care susține în gura mare, că de cincĭ anĭ, de când esistă, n'a veghiat decât asupra intereselor partidului nostru național și că n'a lucrat decât pentru „închegarea“ lui, și în viitor va lucra tot așa. este permis, ḑicem, ca o astfel de fóiă, pe când în modul acesta bate toba reclamei pentru sine, în auḑul publicului celui mare român, pe atuncĭ sĕ vină și sĕ-șĭ arate dispreṭul și necredința cea mai revoltătóre față cu acest partid și cu stégul lui?

Orĭ-ce om cinstit și cu judecată sănĕtósă va rĕspunde îndată, că: acésta nu póte fi nicĭdecum permis nicĭ în timpurĭ normale și favorabile, necum în nisce împrejurărĭ așa de grele și amenințătóre, ca acele ce le străbatem aḑĭ.

La noi însĕ au ajuns lucrurile așa departe, încât tóte par aḑĭ permise, de ar fi cât de absurde și imposibile. Durerósa apariṭiune avem sĕ o mulṭumim în rêndul întâiŭ acelei miserabile școle politice ce s'a întrodus pe furiș și la noi în Ardeal de vre-o 18 anĭ, școlă, cu devisa: „cine nu-i cu noi, e în contra nóstră!“

Dér nu voim sĕ cercetăm aicĭ după isvorul rĕului, ce ni-se arată, ci sĕ constatăm esistenṭa lui.

Cetitorii noștri sciu ce a deșteptat nedumeririle și îngrijirile nóstre în timpul din urmă, sciu ce ne-a îndemnat sĕ ne ridicăm vocea în deosebĭ contra atitudinei celor dela fóia română din Arad.

Ei bine, aceștĭ ómenĭ tocmai în nisce momente, când pretindeau, că érășĭ s'ar fi restabilit pacea în sînul partidului nostru național, că „duhul rĕu a dispărut, disensiunile au încetat“, ridicară flamura rebeliunei propovĕduind, că nu rĕmâne decât „a ne acomoda împrejurărilor, după-ce nu este în puterea nóstră a-le schimba“, însinuând partidului, că ar avé un program nerealisabil, care ar împiedeca „crearea situaṭiunilor de compromise“. Ba merg până a vorbi cu dispreṭ de partid și de organisaṭia lui, ca și de o haină vechiă eșită din modă, care trebue sĕ fiă înlocuită cu alta.

Noi, la rêndul nostru, am găsit, că acest procedeu nu este cinstit, că așa ceva nu póte fi permis unora, carĭ reclamă pentru sine calitatea de aderențĭ ai partidului nostru naṭional.

Sciṭĭ ce ne-au rĕspuns „fraṭii“ dela fóia din Arad. A fost o ștrașnică înjurătură ienicerésca.

Ceea ce s'a petrecut de atuncĭ, în timp de ḑece ḑile, întrece tóte câte s'au prestat până acuma pe terenul ḑiaristic în virtuositatea de a-șĭ schimba părerile după impresiile momentane ale patimei órbe.

După cunoscuta înjurătură, urméză un articul, în care organul nostru și în special proprietarul sĕu e numit *intransigent*, fiind-că ține morțiș la programul, pe care cei cu „noul curent“ vor sĕ-l modifice. („Trib. Pop.“ dela 12 Febr. a. c.).

In numĕrul următor aceeașĭ fóiă aradană se căsnesce a convinge lumea română, că pentru consolidarea interióră a partidului nostru naṭional nu póte fi nimic mai mult de dorit, decât *aflarea căilor politice de apropiere a lui* de adversarii limbei și ai naṭionalităṭii nóstre pe basa principiilor fundamentale proclamate de mamelucul lui Szell. Papp Jozsi.

Abia trec două ḑile și în nr. de Joi (20 Febr.) „Trib. Pop“, acusă „Gazeta“ și pe proprietarul ei, că au căutat sĕ se acomodeze volnicelor ordonanṭe ale guvernului și sĕ facă treburile adversarilor. Și étă că intransigentul de alaltă-erĭ devine aḑĭ de-odată un fel de mameluc.

Și acéstă descoperire este acompaniată din nou de nisce înjurăturĭ nouĕ surugieștĭ; a-o suta ediṭiune a acelor personalităṭĭ, carĭ, după constatarea chiar a fóiei din Arad, despre care vorbim, au dat nascere „scârbei obștescĭ“.

Credem, că am ḑis destul ca sĕ fiă lămurit orĭ și cine.

Pe terenul personalităṭilor nu vom aluneca nicĭ acum, cum n'am alunecat nicĭ în trecut nicĭ-odată.

Vom trage însĕ consecenṭele din purtarea acestor elemente faṭă cu partidul nostru naṭional.

Congresul catolic unguresc a desbătut în ședința sa dela 19 Febr. §§-ii 57—60, paragrafĭ, carĭ vorbesc despre organisarea senatului diecesan.

O scenă violentă la congresul catolic. In ḑiua de 19 Februarie la §. 60 vorbindu-se despre „senatul diecesan“ și despre numĕrul membrilor lui, Ugron a ḑis, că are impresia, ca și cum acest senat n'ar fi după gustul episcopilor. La acésta archiepiscopul Samassa a rĕspuns, că el, cu tótă autonomia, nu va asculta nicĭ în viitor numai de senat. „Nu-mĭ trebuesc, decât câṭĭ-va bărbaṭĭ devotaṭĭ, muncitorĭ, de încredere, a căror informaṭii eu am sĕ le ascult, însĕ *hotărîrea mi-o reserv mie*“. La acésta *Ugron* a rĕspuns: „Nicĭ unui membru al corporaṭiunei nu i-se cuvin drepturĭ mai multe, decât celuilalt. Aicĭ suntem cu toṭii egalĭ. Eu am o posiṭie neînsemnată, archiepiscopul Agriei însĕ este într'o demnitate alésă și bine dotată. In faṭa meritelor lui totdéuna m'am închinat. Cu tóte acestea *nu recunosc dreptul d-sale de-a vorbi aicĭ în acest ton, și protestez.* (Rakovsky: Fórte bine! Asta trebue sĕ fie spusă odată!) Eu în consciința micimei mele, mĕ închin înaintea sciinței și înțelepciunei, când acestea sunt unite cu modestia, dér cu cât sunt mai religios, cu atât mai mult vĕd, că perfecțiunea divină este departe de noi. In faṭa lui Dumneḑeu toṭĭ suntem nisce pĕcătoșĭ și atât în slăbiciunea, cât și în tăria nóstră sunt gradaṭii, acésta însĕ nu acordă celui tare dreptul, de-a reproșa celui slab slăbiciunea lui“. — *Samassa* replică următórele: „Eu nu cântăresc sciinṭa omului, ci cualific esenṭa individualităṭii lui. Eu consider soliditatea conṭinutului și armonia individualităṭii. In faṭa omului, în care aceste două se unesc, mĕ închin, unde nu se găsesce acéstă unire, nu mĕ închin“.

Totușĭ e bine, că se dă prilej din când în când câte unui episcop de talia lui Samassa, deprins la autocraṭie fără marginĭ, se audă și câte o critică de felul aceleia, pe care i-a făcut'o Ugron. Póte îșĭ va aduce aminte de umilinṭă creștinéscă, obligătóre chiar și în atmosferele acelea eterice, unde dominéză un Samassa.

Rĕscóla în Macedonia. In Macedonia se pregătesce o mare mișcare revoluṭionară. După o telegramă din Constantinopol, *Bulgarii se vor rĕscula* la primăvară. Ei vor se dea acestei rĕscóle caracter general, de aceea au dat de scire guvernului grecesc și l'au provocat, sĕ agiteze pe Grecĭ la rĕscólă, căcĭ la din contră ei, făcĕnd rĕscóla și fără concursul Grecilor, Bulgarii au sĕ persecute pe Grecĭ — Mișcarea se întinde și în Albania. Vestitul șef albanez *Castriota* a publicat un manifest, prin care învită pe compatrioṭii sĕi se proclame independenṭa Albaniei, căcĭ — afirmă el — vor fi protejaṭĭ de-o mare putere.

Sașii și celelalte naționalitățĭ.

Relativ la cestiunea unei posibilităṭĭ de alianṭă între Sașĭ, și celelalte naṭionalităṭĭ, étă ce scrie *„Kronstädter Zeitung“* sub titlul de mai sus:

Pentru noi și pentru politica nóstră de naṭionalitate sunt normative numai acele puncte de orientare, pe carĭ trebue sĕ le scótem din propriile nóstre nevoi. Cum-că

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(4)

Romanul unui copil bolnav.

De Catulle Mendès

(Urmare.)

„Te asigur“, rĕspunse doctorul, așeḑêndu-se lângă chaiselongue, „că n'am de loc dorința de a-țĭ pipăi pulsul Nicĭ nu e nevoie, căcĭ eu sciu și afară de asta, că ai frigurĭ. Sĕ-țĭ spun cum ai durmit? Fórte târḑiu, fórte puṭin și fórte rĕu. Urechile îțĭ vîjeiau, pulsurile svîcniau, aveai o sete ardĕtóre, care nu numai că nu se potolea prin bĕut, ci crescea și mai mult. In sfîrșit, aĭ căḑut într'un somn neliniștit și te simțiai ca și cum te-ar sugruma cine-va cu o frînghíe de gât, apoi ai visat, că un monstru îngrozitor te apasă pe piept și nu puteai striga, nicĭ respira“.

„Sci prea multe, d-le doctor“, ḑise Kurt cu amărăciune.

„Tocmai de-ajuns, pentru-ca sĕ te pot face sănĕtos, iubitul meu Kurt.“

Și în timp ce doctorul vorbia așa, luà mâna mică, fierbinte și umedă a schilodului în mânile sale, îl privi cu iubire părintéscă și ḑise cu blândețe: „Vréi sĕ te vindec, sĕrmanul meu copil?“

Era atâta compătimire în privirea și vocea doctorului, încât gândul lui Kurt de a fi rece și mânios, a căḑut în baltă. Fața lui se învioră și ḑise: „O, da, sĕ mĕ vindecĭ, vréi sĕ ḑicĭ, sĕ nu mĕ lașĭ sĕ mor. Nu-i așa? Eu însĕ nu înțeleg lucrul așa. Sĕ mĕ fac sănĕtos! Scii d-ta, cum o înțeleg eu asta? Sĕ fiu mare, sĕ fiu oblu, sĕ n'am cocóșa asta în spate, sĕ n'am piciórele strîmbe, schilode; sĕ mĕ fac sănĕtos, asta o înînțeleg eu așa, ca sĕ sémĕn și eu cu ceilalțĭ ómenĭ sănĕtoșĭ, ca sĕ pot fi și eu fericit, orĭ nefericit, ca și dênșii. Așĭ vré, ca bărbații sĕ mĕ pótă privi fără scârbă și grétă, așĭ vré ca femeile sĕ mĕ pótă iubi. Așa înțeleg eu, sĕ mĕ fac sănĕtos. Insĕ dorințele mele întrec putința d-tale, nu-i așa d-le doctor? Ce poțĭ d-ta? D-ta poțĭ sĕ mĕ scapĭ de ferbințéla, ce-mĭ cuprinde fruntea, obrajii, întregul meu corp. Pentru-ce? D-ta poțĭ sĕ-mĭ prelungescĭ viéța cu cincĭ séu șése anĭ, póte chiar sĕ fi capabil a nimici germenele ftisiei, pe care l'am moștenit dela mama și care mĕ consumă. D-ta poțĭ sĕ-mĭ conservezĭ viéța, dér nu poțĭ sĕ mĕ facĭ un alt om, și așa cum sunt nu mai vréu sĕ trăesc.

„O, binecuvêntată sĕ fi tu, sfânta și milósa mea mamă“, adăogà el suspinând încet, „fi binecuvêntată, căcĭ deóre-ce nu mĕ puteai vindeca, mĭ-ai lăsat cel puṭin germenele morții“.

Kurt tăcù, obrajii lui erau înroșițĭ și fruntea îi era acoperită de sudorĭ recĭ.

Doctorul se uità la el cât-va timp în tăcere, apoi ḑise: „De sigur, copilul meu, nicĭ o putere omenéscă nu póte sĕ-țĭ dea membre óble. A fi vindecat, pentru d-ta are atâta înțeles: a trăi.“

„Ei bine, atuncĭ lasĕ-mĕ sĕ mor“.

„Nu, Kurt; căcĭ d-ta poțĭ fi fericit și așa, cum eștĭ. O figură frumósă încă nu este totul. D-ta poțĭ sĕ devii artist, orĭ savant și poțĭ sĕ producĭ lucrurĭ marĭ; frumseța operei face sĕ se uite uriciunea autorului. Și apoi, d-ta vei dispune de bogății imense — și bogăția este mare putere. D-ta poțĭ face ferícițĭ pe mii de ómenĭ, d-ta poțĭ lucra fără sgomot, în ascuns, d-ta poțĭ, décă ai plăcere, sĕ secerĭ onóre și glorie, mii de buze te vor prémări, mii de inimĭ te vor binecuvênta. Lasa-mĕ sĕ te vindec, iubitul meu Kurt, pentru rest îțĭ garantez.

„Eu nu voiŭ fi iubit nicĭ odată“, ḑise Kurt încet.

„De femei? D-ta eștĭ de abia de unspreḑece anĭ, se póte sĕ fi deja amoresat?“

Kurt tresărì. Doctorul se făcea că nu observă și copilul ḑise: „Am frigurĭ“.

„Da“, rĕspunse doctorul „țĭ-a venit ciasul“. Apoi continuà: „Téma de a nu fi iubit, nu forméză nicĭ un obstacol pentru fericirea d-tale actuală. Incât pentru viitor, sĕ nu te închietezĭ. De ce sĕ nu fi iubit în viitor?

„Iubite Kurt, décă vorbesc cu d-ta despre asemenea lucrurĭ, este, fiind-că suferințele te-au făcut copt înainte de vreme în privința spirituală; sufletul tinerilor bolnavĭ este din cale afară sensibil; inteligența lor se desvóltă cu o repeḑiciune surprindĕtóre și acéstă precocitate esistă la d-ta, iubitul meu Kurt, într'un grad așa de mare, cum nu mi-s'a întêmplat sĕ mai găsesc la alțĭ...“

„...Copii rachiticĭ!“ sfîrși Kurt frasa începută de doctor.

„Așa-dér“ continuà doctorul, „sĕ vorbim despre femei. Eu cunosc multe și am

aceste nevoi, precum şi dorinţele şi pretenţiunile nóstre politice trebue sĕ fie adesea de altă natură decât ale Slovacilor şi Românilor, acésta este clar. Cât timp pentru importanţa nóstră politică nu putem invoca greutatea fisică a masselor, noi trebue sĕ repudiăm orĭ-ce consecuenţă politică, ce s'ar răzima pe numĕrul gol. Numĕrul la noi nu jócă şi din pĕcate, nicĭ nu póte juca nicĭ un rol, din contră ce importanţă colosală are numĕrul la Slovacĭ şi Românĭ!

Mai departe, noi avem promisiunĭ garantate prin legĭ şi prin dreptul de stat, făcute odinióră naţiunei săsescĭ şi, deşi triumfătorul puţin şĭ-a bătut capul cu respectarea acelor promisiunĭ, ele au totuşĭ pentru noi valórea continuităţii dreptului, care se póte, ce e drept, încovoia, dér contra voinţei uneia dintre cele douĕ părţĭ nu se póte frânge, ér noi nu suntem dispuşĭ a renunţa la acest isvor de putere politic, din contră va trebui sĕ ne referim din ce în ce mai mult la el, avênd siguraţa, că odată *vor reînvia totuşĭ cuvintele promise* şi neîmplinite. Cu un cuvênt, politica nóstră nu se póte lipsi de dreptul istoric. (Unsere Politik kann des historischen Einschlages nicht entbehren).

Cu totul altfel stau lucrurile la Slovacĭ şi la *Românĭ*! Ei n'au sĕ-şĭ bată capul cu istoria (?) şi cu drepturile istorice, ei sunt o formaţie politică a timpului modern, bună-óră cum sunt nouĕle straturĭ social-politice ale apusului. Şi precum acestea se refer nu la drepturile trecutului, ci la drepturile ómenilor din present, ér pe acelea le combat, tot aşa şi cele mai multe naţionalităţĭ ale acestei ţĕrĭ. Deputatul Hodossy póte — cu drept orĭ nedrept, nu vrem sĕ cercetăm — sĕ tragă la îndoélă Slovacilor naţionalitatea lor istorică, ei pot sĕ strige cât le place contra agitatorilor românĭ, tóte sunt de geaba: Slovacii şi Românii esistă.... îşi vor fi constrînşĭ şi în Ungaria a lua notă de aceia, a căror naţionalitate nu vor sĕ o cunóscă.

Apoi nu numai numĕrul, nu numai basa primitivă a orĭ-cărei politicĭ ne croiesc nouĕ Saşilor drumurile nóstre particulare, independente, dér şi *organisaţia nóstră culturală* ne silesce la acésta. Décă întrebăm, ce au de perdut Românii şi Slovacii, carĭ sunt încă la primele începuturi ale culturei lor? De sigur nu aşa de mult ca micul nostru popor, care în munca seculară în politică şi administraţie, în biserică şi şcólă a dobêndit atâtea comorĭ, pe carĭ mereu le vede primejduite. Noi avem *mult de pierdut şi puţin de dobêndit, Românii* şi Slovacii din contră *au mult de câştigat şi puţin de pierdut.*

După aceste premise atât de diametral deosebite, *nicĭ că póte fi vorba aşa dér de o alianţă.* Inceputul ei ar fi totodată şi sfîrşitul ei. Deja la primele cestiunĭ politice positive, logica naturală a faptelor ar dovedi-o acésta. Şi cum că diferenţele mai mult contribue la înstrăinare, decât la apropiere, acésta este clar.

Din cas în cas vrem sĕ mergem împreună, însĕ numai acolo, unde este cu putinţă, va sĕ ḑică în *parlament,* căcĭ acolo se hotăresce în ḑiua de aḑi sórta popórelor, şi de aceea nu putem în de-ajuns regreta, că Românii nu vin pe acest teren politic, singurul, care promite resultate. Acéstă negligenţă(!) se va resbuna şi trebue sĕ se resbune amar. Ei ar puté sĕ-şĭ facă reservele lor, cum fac republicanii în statele monarchice şi monarhiştii în statele republicane, carĭ cu tóte că combat temelia de drept de stat a parlamentului, totuşĭ participă la lucrările şi luptele aceluia. Aşa ar trebui sĕ facă şi Românii. Căcĭ aşa precum aceia vor sĕ aducă aicĭ resolvirea lucrurilor, tot aşa şi naţionalităţile în dieta ungară. Cu totul altfel ar fi tratată cestiunea naţionalităţilor în dietă, décă pe lêngă cei 11 Saşĭ şi 5 Slovacĭ ar fi tot atâţia Românĭ, ca sĕ nu le pótă amuţa după călcâiele lor pe transfugii lor laşĭ! Cu totul altfel s'ar desfăşura desbaterile decisive referitóre la viitorul monarchiei nóstre, când ar fi de faţă 30 de deputaţĭ naţionalişţĭ! Evenimentele ultimelor sĕptămânĭ ar trebui sĕ-ĭ facă pe Românĭ a-se gândi la reformarea politicei lor.

*

În acelaşĭ numĕr al confratelui săsesc din Braşov, în articolul de fond, se condamnă accentuarea atât de demonstrativă a imposibilităţii unui acord între Saşĭ şi cele-lalte naţionalităţĭ. La acest articol vom mai reveni.

Din dieta ungară.

În şedinţa dela 19 Februarie a dietei deputatul Victor *Rakosi* s'a ocupat, cum ḑise el, cu *cestiunea săséscă.* El înainte de tóte a imputat deputaţilor saşi, că cea maĭ mare parte din ei fac în parlament o politică, ér acasă altă politică. Saşii în Ardeal nu viu în contact cu Maghiarii, decât când le impune interesele lor de afacerĭ; îĭ consideră pe aceştia de barbarĭ şi rĕspândesc despre ei în strĕinătate tot felul de scirĭ. Ceea-ce apare în foile din Germania despre Maghiarĭ îşĭ are isvorul în Braşov, Sibiiu, Bistriţa şi Orĕştie. Când împĕratul Wilhelm a ţinut în Buda cunoscutul toast....

Korodi Lutz: Cetiţĭ date. Nu scim despre ce vorbiţiĭ.

Rakosi V:... s'a îndreptat cel mai vehement atac încontra lui, ba „Kronstädter Zeitung“ a scris: E un secret public, că împĕratul şi-a improvisat toastul sub efectul şampaniei..... Saşii braşovenĭ, între carĭ în primul rênd d-l deputat Carol *Lurtz,* protestéză în contra monumentului milenar de pe Têmpa. Ei au făcut, ca primarul Braşovului sĕ-şĭ calce promisiunea dată ministrului Perczel, că oraşul va lua sub îngrijirea sa monumentul. Nicĭ aḑĭ nu-l păzesce nimenĭ. Representanţa Braşovului n'a voit sĕ voteze cheltuieli pentru a se face un grilaj în jurul monumentului. Saşii cei bogaţĭ nu jertfesc nicĭ măcar atât. De pe cărţile poştale ilustrate, a dispărut statua. Adevĕrat este, că Saşii au un cântec *„Blau-roth“* în care se glorifică colorile săsescĭ şi se insultă stindardul maghiar?

Korodi Lutz: Nu-l insultă.

Rakosi V: Procesele verbale ale oraşului Braşov se pórtă şi aḑi numai nemţesce şi românesce. Adevĕrat este?

Korodi L: Conform legii.

Rakosi V: Nouĕ ne stă la disposiţie o ţéră întrégă, cu puterea ei, cu armata, şi cu factorii şi ministerul ei, şi nu-i asuprim, ei însĕ în acel oraş, unde dominéză, asupresc pe Maghiarĭ.

Kubik B: Frumuşică politică de naţionalitate.

Rakosi V: Numai într'un loc le cade Maghiarul în mânĭ, şi acolo încă vréu sĕ-l sugrume. Décă D-vóstre (cătră Saşii) n'aţĭ fi Saşi în Ungaria, ci aţĭ fi Polonĭ în Germania, toţĭ aţĭ sta în temniţă, ér nu în parlament. Domnii saşĭ pun cele mai marĭ piedicĭ în calea zidirilor statului, nu le cedéză loc de cât pe preţ grozav de scump. Guvernul a ameninţat, că va strĕmuta tribunalul din Braşov şi numai atuncĭ au cedat cu greu locul de zidire.

Vorbitorul amintesce apoi de casul cu „Alldeutscher Verband“, de demonstraţia contra teatrului „Urania“ în Sibiiu, demonstraţia contra sĕrbătorirei lui Petöfi. Apoi continuă aşa:

Involuntar se impune întrebarea, că óre aceştĭ domnĭ saşĭ, carĭ se pronunţă despre noi în chipul cel mai intolerant *cum sĕ pórtă faţă cu Românii?* De veţĭ rĕsfoi foile săsescĭ, nu veţĭ găsi un cuvênt măcar în contra Românilor. Şi când scriu despre Românĭ, la fac hatârurĭ, nicĭ odată nu se cértă cu ei. E fapt însĕ, că ei (Saşii) nu ne pot arăta nicĭ un Sas maghiarisat, ba pot sĕ ne arate Maghiarĭ săsiţĭ în persóna lui Korodi Lutz, care vine aicĭ ca Maghiar săsit şi se plânge, că maghiarisăm pe Saşĭ (Ilaritate) Vĕ pot însĕ arăta cu miile Saşi valahisaţĭ.(!) De ce vĕ luptaţĭ D-vóstrĕ ca bietul Don Quichotte în contra morilor de vênt — în contra Maghiarilor, când Maghiarii nu pot decât sĕ vĕ apere în contra *valachisării* (!). Sĕ nu doriţĭ, ca vr'odată în Ardeal Româniĭ sĕ ajungă stăpâni, căcĭ atuncĭ altfel vi-se va mĕsura. O singură naţionalitate asuprită există în Ungaria: Maghiarul.

Rakosi vorbesce apoi despre afacerea cu limba liturgică maghiară, cerênd întroducerea ei.

Korodi Lutz cere cuvêntul în cestiune personală. Protestéză în contra învinuirii de nepatriotism, ce i-a aruncat'o Rakosi. Nicĭ-odată n'a atacat rassa maghiară, n'a supĕrat nicĭ-odată statul ungar. Tot-déuna va lupta însĕ în contra şovinismului maghiar, fiind-că el este o politică sinucigaşă şi produce scârbă la naţionalităţĭ. Declară, că nu este Maghiar săsit, ci e Sas curat, în vinele căruia póte că curge şi vru'un picur de sânge maghiar. Nu permite sĕ-ĭ tragă la îndoială patriotismul. Deputaţiĭ saşĭ nu vorbesc în parlament altfel de cum vorbesc acasă la ei. Vorbirile lor sunt cetite acasă la ei, unde se scie, că sunt cetăţenĭ ungarĭ. Saşiĭ îşĭ susţin naţionalitatea.

Scrisóre din Blaşiŭ.

— 17 Faur 1902.

Imĭ place că mi-se dă ocasiune a constata, că inteligenţa nóstră din acest centru vechiŭ cultural al Românilor, dă semne vĕdite de progres pe terenul cultural şi social. Conform datorinţei mele, viu a vĕ da şi de astă-dată sémă despre cele petrecute sĕptĕmâna trecută în societatea nóstră.

Şedinţa festivă dela Trei-Sfinţĭ.

E o veche datină frumósă la gimnasiul nostru, că societatea de lectură a tinerimei gimnasiale, în tot anul ţine o şedinţă festivă întru onórea Sânţilor Trei-Ierarch, patronĭ ai gimnasiului, la sĕrbătórea acestora. Şi, laudă harniciei studenţilor noştri, aceste şedinţe festive au succes bine în tot anul. In anul acesta încă.

Programa şedinţei, destul de variată, s'a compus din 11 puncte interesante, şi anume din o disertaţie despre Sântul Ioan Chrisostomul, din declamărĭ în limba română, maghiară, latină, grécă şi germană şi din mai multe piese esecutate parte de corul, parte de orchestra tinerimei.

Fie-care debutant şi-a dat silinţa, ca sĕ-şĭ câştige recunoscinţa publicul ascultător.

Toţĭ şi-au achitat bine rolurile, dér în special au escelat *Ioan Pop* şi *Alesandru Rusu* ambii studenţĭ în cl. VII., apoi *Virgil Muntean* stud. cl. VIII, care a esecutat cu multă dibăcie pe cello o prea frumósă „Elegie“, cu acomp. de orchestră; şi în urmă *Andreiu Ludu* stud. cl. VIII, care în „Constantin Brancoveanul“ în rolul Sultanului a pus pe toţĭ în uimire, cu vocea sa de bas escelentă şi bine cultivată încă pe când era în Sibiiu, în şcóla domnului Dima.

Disertantele şi declamatorii toţĭ au fost premiaţĭ dintr'un fond anume cu destinaţia acésta.

Publicul, care umplea sala de gimnastică, mulţămit de prestaţiunile tinerilor studenţĭ, aplauda frenetic aprópe fie-care punct. Insuşĭ Esc. Sa d-l Metropolit Dr. *Victor Mihalyi,* — care la tóte ocasiunile de acéstă natură cu mare plăcere ia parte — a rĕmas încântat de cele auḑite. Inainte de „Marşul final“ esec. de orchestra tinerimei, Prea Bunul nostru Părinte între lacrimĭ de bucurie şi-a esprimat tinerilor mulţumita pentru prestaţiunile lor dovedite la acéstă festivitate. Tot-odată le pune la inimă cu călduróse cuvinte esemplul celor trei sfinţĭ, pe carĭ biserica românéscă îi sĕrbătoresce în acea ḑi, şi îi îndémnă sĕ urmeze sfaturile bisericei, sĕ rĕmână neclintiţĭ în moravurile cele bune şi sĕ se perfecţioneze din rĕsputerĭ, că aşa mai târḑiu, pe când vor eşi în viéţa socială, care de atâtea orĭ îl ameninţă pe om în caracterul sĕu, în sentimentele sale, în fericirea şi în liniştea sa, sĕ pótă lupta luptă bună şi, oţelit în contra ispitelor, sĕ le pótă învinge, fie acelea de orĭ şi ce natură. Apoi împărtăşind tinerilor studenţĭ binecuvîntarea sa archieréscă, s'a depărtat însoţit de Il. Sa d-l preposit *I. M. Moldovan* şi de canonicii, carĭ au fost presenţĭ. — Până când publicul a deşertat sala de gimnastică, orchestra a întonat frumosul „Marş final“, al d-lui Iacob Mureşianu.

Premierele d-lui Iacob Mureşianu.

Dintre piesele de cor şi de musică ale programei şedinţei, cele mai remarcabile au fost în tot casul premierele d-lui Iac. Mureşianu, distinsul profesor de musică dela institutele nóstre de învĕţământ. Una a fost *„Elegie“*, solo de violoncello cu acomp. de orchestră; cealaltă *„Constantin Brancoveanul“*, baladă poporală de V. Alexandri, compusă în musică pentru cor bărbătesc, cu *soli* şi acompaniare de *piano.*

D-l Mureşianu în adevĕr ne-a surprins cu aceste douĕ premiere, carĭ atât ca composiţiune, cât şi ca aranjament pentru mica orchestră, au străbătut tóte misterele instrumentelor cu córde şi de fanfară, dând o dovadă eclatantă, că d-nul Mureşianu este în sensul cel mai strict al cuvêntului stăpân abil şi puternic peste ele.

Ce frumos ne-a presentat în „Elegie“ *solul* duios de cello cu acompaniare de pizzicato a instrumentelor cu córde, ér icĭ colo întrarea la loc a flautelor forma un ce întreg la un peisaj idilic, ce ni-l'a presentat „Elegia“. Solul de cello este ca un visător, care culcat pe pajiştea unui peisaj feeric îşĭ reamintesce trecutul şi presentul duios, ér flautele ca un ciripit de paserĭ, ce sar de pe o crengă pe alta, vréu sĕ deştepte pe visător. Toţĭ eram

---

avut ocasiune de a-le cunósce de aprópe. Medicii fac multe esperienţe şi învaţă multe şi nicĭ n'au nevoie sĕ fie observatorĭ aşa de agerĭ, căcĭ femeile nu ascund nimic dinaintea lor. Ei bine, eu te pot asigura, că esistă în lume femei atât de bune şi adorabile, încât décă tóte ar fi aşa, numele de femeie pus ca epitet îngerilor, chiar şi pentru aceştia ar fi o prea mare laudă. Sĕ sperezĭ decĭ, iubitul meu Kurt, femeile sunt milóse.

„Milóse,“ ḑise copilul cu amărăciune.

„Da, milóse; sĕ presupunem, că la douĕ-ḑecĭ de anĭ întêlnescĭ o asemenea femeie, care, adevĕrat, este cam rară, dér totuşĭ nu aşa de rară — cum crede lumea — primul sentiment pe care i-l'ai inspira, ar fi mila. D-ta însĕ eştĭ nobil, bogat; sĕ fi bun, fă-te renumit şi inainte de tóte iubesce-o pe aceea, care te întêmpină cu mila şi delicateţa, pe care i-o ve-ĭ inspira. Pentru-că este isvorită din milă, nu se va puté numi mai puţin iubire, de cât aceea, despre care visezĭ d-ta“.

Doctorul a vorbit încă îndelungat cu acea căldură şi însufleţire convingĕtóre, care îi caracterisa oratoria lui şi în adevĕr reuşi a produce o viuă impresie asupra sufletului pacientului sĕu. Inainte încă de a fi sfîrşit doctorul, Kurt se sculà, se plimbà în sus şi în jos şi ca şi cum ar fi fost singur, vorbia cu sine: „Ar fi óre cu putinţă? Ar fi óre cu putinţă, ca o femeie sĕ nu mĕ respingă pe mine, schilodul, şi sĕ mĕ pótă iubi, ca pe orĭ care altul, care este frumos, sănĕtos!“

El vorbia tare, pĕrul sĕu lung fâlfâia în jurul capului, ochii îi ardeau în flăcărĭ, faţa lui era frumósă în acest moment. Bucuria este fermecătóre, ca şi sórele, care dintr'o umbră îţĭ aprinde o mare de văpaie, şi preface în aur un hăizaş de paie.

„Acuma, iubitul meu Kurt,“ ḑise doctorul, care vedea băiatul în starea acea de surescitaţie, în care doria tocmai sĕ-l vadă, „acuma sĕ-mĭ spui, décă vrei, sĕ te fac sănĕtos?“

„Ai puté d-ta, sĕ facĭ acest lucru?“

„Aşa cred“.

„Ei bine, vréu. Ce trebue sĕ fac, vorbesce, poruncesce, eu mĕ voiŭ supune“.

(Va urma).

transpuşĭ în nisce sfere curate, ideale, pline de un rar sentiment. Publicul întreg era frapat atât de mult, încât se părea, că visézǎ mai departe, chiar şi atuncĭ, când piesa era deja terminată.

Piesa *„Constantin Brancoveanul"* ne îndreptăţesce la mărturisirea, că d-l Iacob Mureşianu este adĭ la noi un compositor de cea mai mare valóre. Piesele sale cele mai multe sunt originale şi pline de sentiment şi viéţă, prevalând în tóte caracterul romănesc. *„Mănăstirea Argeşului"*, *„Brumărelul"* şi *„Năluca"* p. e. sunt tot atâte producte preţióse şi de mare preţ în literatura nóstră musicală. In adevĕr numai regreta se póte, că un talent de compositor atât de eminent, cum este al d-lui Mureşianu, prin ocupaţiunile cele multe se sufócă în puterea sa de creaţiune şi nu-şĭ póte lua sborul sĕu falnic, estra-ordinar, aşa precum am dori cu toţii, carĭ îl cunóscem şi după cum este chemat.

Noua d-sale compositiune întru nimica nu este mai inferióră celorlalte, din contră ne mai arată şi alte secrete ale musicei dramatice, carĭ nu le-am vĕdut în celelalte piese de până acuma ale d-sale, şi nicĭ în ale celorlalţĭ compositorĭ ai noştri.

Baladei acesteia îi premerge o *uvertură*, în care autorul ne pregătesce la trista sórte a lui Brancoveanul. Introducerea e un *marş turcesc*, în care Turcii plécă cu mare alarmă şi cu fanfare la Brancoveanul şi îl deşteptă din somnul lui.

După aceea urméză *corul*, care descrie causa pentru care Sultanul a trimis pe Turcĭ asupra lui.

Urméză apoi Brancoveanul, care într'un *solo (bariton)* plin de sentiment duios şi îngrijat îşĭ deşteptă copiiĭ.

Mai departe prin o *fugă* bine nimerită enaréză *corul*, că pe Brancoveanul cu feciorii sĕi l'au dus Turcii la Stambul înaintea Sultanului.

Sultanul *(bas)* într'un ton majestos, cu voce puternică, se adreséză către Brancoveanul:

„Brancovene Constantin,
Boier vechiŭ, ghiaur hain";

după acéstă agrăire îl întrébă cu un fel de blândeţă:

„Adevĕr e, c'ai chitit,
Păn' a nu fi mazilit,
Sĕ desparţĭ a ta domnie
De a nóstră 'mpĕrăţie?
Că de mult ce eştĭ avut
Banĭ de aur ai bătut,
Făr' a-ţĭ fi de mine témă,
Făr' a vré, ca sĕ-mĭ dai séma!"

In acéstă parte fie-care ton îşĭ are însemnătatea sa; fie-care acord redă cu cea mai mare fidelitate cuprinsul vorbelor Sultanului: ca şi poesia, forméză acéstă parte un trup.

La aceste vorbe, cu agitaţie şi óre care mânie, rĕspunde Brancoveanul:

„De-am fost bun, rĕu la domnie,
Dumnedeu singur o scie:
De-am fost mare pe pămênt,
Caută aicĭ şi vedĭ ce sunt".

Sultanul îi dice, sĕ nu vorbéscă vorbe viclene, ci décă vré sĕ-şĭ mai aibă copiiĭ, sĕ se lapede de legea creştinéscă şi sĕ priméscă pe cea turcéscă. — *G*-ul profund, ce îl ţine Sultanul aicĭ în *curs de două tacte*, este de-un farmec estra-ordinar.

Brancoveanul, indignat de vorbele Sultanului, prin o melodie agitată, cu espresiune accelerată, protestéză contra dorinţei Sultanului:

„Facă Dumnedeu ce-o vré,
Şi pe toţĭ de mi-ţĭ tăia,
Nu mĕ las, nu mĕ las, nu mĕ las.
Nu mĕ las de legea mea".

Publicul impacient şi emoţionat de protestarea energică şi resolută a lui Brancoveanul, care la întonarea a *patra* a cuvintelor „nu mĕ las" a culminat pe *f*-ul înalt al baritonului, — nu s'a mai putut reţiné, ci, ca electrisat de un curent iresistibil, a erupt în strigăte frenetice!

După acestea *corul* a încheiat cu un *allegro agitat*, enarând acţiunea, cum au prins pe cel mai frumos dintre fiiĭ lui Brancoveanul şi i-au retezat capul. — Şi cu acésta totodată se încheie şi partea primă a baladei. Dorind dorim, ca cât mai curênd întrégă acéstă baladă a d-lui Mureşianu, minunată, ca atare, şi minunată ca composiţie, sĕ fie esecutată în public, căcĭ este operă de valóre musicală-artistică, care orĭ când se póte bucura de cel mai mare efect.

Despre „balul filantropic" ţinut în aceeaşĭ di vĕ voiŭ raporta amĕnunţit în scrisórea mea următóre.

Driora.

SCIRILE DILEI.

— 8 (21) Februarie.

Greva din Triest, precum şi turburările întêmplate acolo au început a-se linişti. In camera austriacă socialiştii au presentat o propunere ca guvernul sĕ ridice de urgenţă mĕsurile esceptionale ce a ordonat. Ministru-preşedinte Körber a cerut respingerea urgenţei. Camera a respins propunerea socialiştilor. Din cercetările urmate începe a-se dovedi, că greva şi mişcarea provocată n'ar fi pornit dela partidul lucrătorilor, ci dela alţĭ individĭ pe ale căror urme se află autorităţile.

Cutremurul din Semacha. Detaliele ce încep a sosi de pe locul catastrofei din Caucazia arată, că un vulcan a erupt la Semacha şi că activitatea lui este înspăimântătóre. Nenorocirea a făcut, ca pe locul unde s'a produs prima deschidĕtură sĕ fie tocmai partea oraşului ocupat de şcolĭ, carĭ au fost înghiţite cu copii şi profesorĭ cu tot.

Apostrofare deplasată. Este curios lucru, cum sciu Jidovii sĕ se amestece în tóte mişcările populare, unde de obiceiŭ fac pe advocaţii nechemaţĭ ai celor asupriţĭ. In urma tulburărilor dela Triest, se scie, că soldaţii pentru a-şĭ apĕra viéţa şi pentru a susţiné ordinea, au făcut us de arme, în urma căreia au cădut multĭ morţĭ, ér alţii au fost vulneraţĭ. E de regretat, că s'au întêmplat acestea, dér forţa majoră a dictat sĕ se procedeze aşa. Acum ce sĕ vedĭ? Deputatul jidov Dr. Ellenbogen din Viena, îşĭ procură o pălărie a unei victime cădute de glónţele soldaţilor. Pălăria era ciuruită de glónţe, ér de căptuşală erau lipite părţĭ din creerii nenorocitului. Cu acéstă pălărie în mână se presentă jupânul în Reichsrath şi ridicându-o în sus declamă: „Étă, d-le ministru-preşedinte, acesta este trofeul de biruinţă a locţiitorului d-vóstrĕ dela Triest!"

Picanterie şovinistă. Foile din Budapesta au „reprodus" în 7 Febr. un pretins articol din *„Berliner Börsen Courier"*, care ocupându-se de abordarea cestiunei de naţionalităţĭ în dieta din Budapesta, era favorabil pentru politica şovinistă. „Patrioţii" au luat act cu mare satisfacţie de acéstă „voce imparţială". Când colo ce sĕ vedĭ?! Articolul din cestiune a apărut în „Berliner Börsen Courier" de abia în 9 Febr., va sĕ dică cu *2 dile mai târdiu*, decât a fost „reprodus" în foile pestane şi cu indicaţia, că a primit articolul din Budapesta şi că *nu consimte* cu espunerile conţinute în articol, ci din contră condamnă politica prin care Maghiarii se isoléză de lumea cultă. Étă decĭ adevĕrata „voce imparţială"! Foile unguresci tac înfundate.

Aniversarea lui Lenau. Niculae Niembsch nobil de Strehlenau, cunoscut în literatura germană sub numele prescurtat de Niculae Lenau, s'a născut în comuna Ciatad în Torontal. La vară, în 15 August, se împlinesc o sută de anĭ dela nascerea nenorocitului poet, care a murit în casa de nebunĭ. Comuna Ciatad are de gând sĕ facă marĭ sĕrbărĭ cu acéstă ocasiune şi constituindu-se un comitet, s'a lansat idea de a-i ridica în comuna sa natală un monument (un obelisc cu portretul poetului în relief). Comitetul speră, că ideia acésta va fi primită cu bunăvoinţă şi de cercurile conducĕtóre maghiare şi de pressa maghiară, căcĭ deşi Lenau a scris în limba germană, el a cântat multe subiecte din Ungaria pe un timp, când streinătatea avea informaţii defectuóse despre acéstă ţéră.

Potenţarea iuţimei la trenurile accelerate. Cu 1 Maiŭ în ordinea mersului trenurilor se vor face schimbărĭ radicale mai ales pe liniile principale ale C. F. U. Aceste schimbărĭ vor fi întroduse din causa urcării celerităţii trenurilor accelerate, care până acuma era de 60 chm. pe óră. Dela 1 Maiŭ trenurile accelerate vor merge 80 chlm. pe óră.

Cadavrul unui copil. Gh. Ardeleanu jun. se ocupa cu pescuitul în Olt între comunele Belin şi Hidig. In loc de pesce însĕ a pescuit cadavrul unui copil de ţîţă înfăşurat în scutece. Ardeleanu speriat de acest resultat neaşteptat al pescuitului, a lăsat vîrşă şi tot la faţa locului şi a fugit în sat, unde a făcut arătare despre cele întêmplate. La autopsie s'a constatat, că era fetiţă şi că înainte de a fi fost aruncată în Olt, a fost sugrumată. S'a pornit cercetare pentru descoperirea mamei criminale.

Dramă familiară. Soţia advocatului comunal Teodor Held din Viena era divorţată de bărbat. La tribunal s'a judecat, ca o copilă de 4 anĭ a soţilor divorţaţĭ sĕ fie întreţinută de tatăl, ér mama sĕ o visiteze numai din când în când. Alaltăerĭ, când mama era tocmai la visită, scóse din buzunar un revolver şi-şĭ împuşcă copila şi apoi îndreptă revolverul asupra sa, împuşcându-se.

Funcţionar de percepţie dispărut. Fóia oficială din Budapesta, în numĕrul sĕu dela 19 Februarie, publică următórele: Tornya László funcţionar la percepţia din Făgăraş dela 2 Februarie a dispărut, fără sĕ se scie unde. Este somat decĭ Tornya László, care petrece în locurĭ necunoscute, ca dela publicarea acestei somaţii în 3 dile sĕ se presente la percepţia din Făgăraş spre a-şĭ relua serviciul, în cas contrar va fi considerat ca demisionat. Braşov 13 Februarie. 1902. Direcţia financiară r. u.

Pórta şi patriarchul ecumenic.

Din Constantinopol se scrie diarului „Temps" din Paris:

Se pare, că prin întârdierea, ce o manifestă Pórta întru darea firmanului de învestitură pentru noul patriarch ecumenic, cestiunea privilegiilor acordate *ab antiquo* bisericei din Phanar, va reveni pe tapet.

Este obiceiŭ, că la fie-care nouă alegere de patriarch firmanul, ce i-se dă, enumeră privilegiile, pe carĭ le păzesce: afacerĭ de căsĕtorii, de succesiunĭ, de divorţurĭ, de şcóle, de arestărĭ şi judecărĭ de preoţĭ etc. Se dice, că întârdierea, de astă-dată, ar fi motivată prin intenţiunea Porţii, de a nu mai face menţiune de aceste privilegii în firman şi de a avé prin urmare mânile libere pentru a puté călca în picióre, la nevoie, drepturile bisericei.

In adevĕr nu se póte esplica altfel, cum se face, că de 8 lunĭ de când patriarchul actual *Ioachim III.* a fost ales (7 Iunie 1901) încă tot nu şi-a primit firmanul. In tot casul coincidenţa cu celea ce s'au întêmplat la 1883 este surprindĕtóre. Atuncĭ acelaşĭ mare-vizir, *Saïd paşa* era la putere şi acelaşĭ patriarch, Ioachim III, era pe tronul ecumenic. Atuncĭ ca şi acum Pórta voia sĕ retragă bisericei privilegiile şi Ioachim dându-şĭ în urma acesteia dimisia, patriarchatul a fost vacant timp de 10 lunĭ. Sultanul voind apoi a menţine statu quo ante. fù ales Ioachim IV. în Octomvrie 1884.

Şése anĭ mai târdiu fù promulgată o iradea, care autoriséză Pórta a acorda berate la trei episcopĭ bulgarĭ din Macedonia, în Ueskub, Ochrida şi Luprulu. Acésta era ceva contrar drepturilor bisericei ecumenice. Patriarchul îşĭ dădù dimisia; sultanul refusă sĕ o priméscă. Desperând de a puté obţine satisfacţie, patriarchul pe la sfîrşitul lui Noemvrie 1890 ordonă *închiderea bisericilor* în tot imperiul şi interdise sunarea clopotelor. Casul era grav; sĕrbătorile de sfîrşitul anului se apropiau; era de temut, că se vor face disordinĭ. Sultanul insista, ca patriarchul sĕ dea ordin de a se redeschide bisericile. Patriarchul consimţi şi la începutul anului următor totul era resolvit spre satisfacerea sfântului sinod.

Aceste tentative de a suprima privilegiile n'au fost fericite până acuma, óre sĕ aibă Pórta cuvinte a crede, că acuma va reuşi mai uşor?

Este cu putinţă, dér în tot casul şi-a ales rĕu momentul de a reînvia cestiunĭ religióse în momentul, când tótă atenţiunea sa ar trebui sĕ fiă îndreptată asupra situaţiunei economice şi financiare.

Rĕsboiul din Africa-de-Sud.

Agenţia *„Reuter"* primesce din *Heilbronn* scirea, că trupele lui *Delisle* şi *Fanshawe* au atacat la 16 Februarie n. lângă Trommel o trupă mai mare a lui *Dewett*. Englesii au prins 10 Burĭ şi au luat un heliograf. *Dewett*, cu tot atacul Englesilor. n'a putut fi biruit şi i-a succes din nou sĕ scape din mânile lor.

*

Étă amĕnuntele asupra sforţărei colosale făcute de generalul lord Kitchener spre a prinde pe Dewett.

In nóptea de 6 Februarie st. n., trupele englese s'au întins pe o linie de-o lungime de necredut, de 91 kilometri. Garnisónele block-hauselor au fost întărite. Patru colóne manevrau la spatele block-hauselor, la Nord şi la Sud. Incurênd, linia neîntreruptă de trupe a fost redusă la lungimea de 50 kilometri.

Atuncĭ începù un foc aşa de viu, încât s'ar fi putut dice, că o mare pădure ardea. Pe linia ferată, trenurile cuirasate iluminau terenul cu puternice proiectóre electrice. Trupele englese, entusiasmate, manevrau cu ardóre, căcĭ lordul Kitchener în persónă dirigia operaţiunile şi scia, că Dewett şi Steyn se aflau printre Burĭ.

Dewett adună trupele, ţinù un consiliu. Puţin după aceea fură vĕduţĭ Burii plecând în trei direcţiunĭ. Dewett mergea spre Lindley, un alt corp spre Heilbron şi al treilea spre Louvonstreel.

Primul grup bur, care ajunsese linia trupelor englese, fù acel comandat de Van Collero, compus din o sută de ómenĭ. Grupul trecù prin retrograda lui Rawlison strigênd: Şarjaţĭ burgherĭ! Inainte!

Alţĭ Burĭ în mare numĕr se aplecau pe şelele lor, biciuind caii sub un foc teribil. Treceau astfel în grupurĭ ca săgéta, fără sĕ se pótă distinge de erau ómenĭ, séu cai. A doua di diminéţa pe câmpul de luptă s'au găsit boi şi cai ucişĭ, dér puţinĭ ómenĭ.

ULTIME SCIRI.

Sofia 20 Februarie. In 2 Martie se vor face alegerile pentru Sobranie. Mişcarea electorală a luat proporţii marĭ. Bate la ochĭ, că tóte partidele accentuéză alipirea de Rusia. Partidul ruso-fililor va fi bine representat în noua cameră.

Madrid, 20 Februarie. Greva şi turburările continuă în Barcelona. Greviştii au ridicat baricade în diferite părţĭ ale oraşului. In luptele de stradă 10 ómenĭ au fost omorîţĭ, 50 răniţĭ şi peste 180 arestaţĭ. In 19 séra puşcăturile se audiau în continù pe strade. In Madrid s'a oprit vêndarea de diare. „Crucea roşie" a primit ordin sĕ stea gata de plecare. Sunt temerĭ, că greva va isbucni şi în Saragossa, şi că în curênd Spania întrégă va fi subminată de turburătorĭ.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***

Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Februarie n. 1902

Renta ung. de aur 4%	120.15
Renta de corone ung. 4%	94 —
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120 10
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.75
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.—
Bonurî rurale ungare 4%	96.65
Bonurî rurale croate-slavone	96 —
Impr. ung. cu premii	187.—
Losurî pentru reg. Tisei şi Seghedin	156.—
Renta de argint austr.	101.60
Renta de hârtie austr.	101.45
Renta de aur austr.	120.90
Losurî din 1860.	151.10
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16 36
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	715.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	696.75
Napoleondorî	19.05
Mărcî imperiale germane	117.27½
London vista	239.85
Paris vista	95.40
Rente de corone austr. 4%	98.75
Note italiene	93 05

Cursul pieţei Braşov.

Din 21 Februarie n. 1902.

	Cump.	Vênd.
Bancnota rom.	18.94	18.98
Argint român.	18.80	18.84
Napoleond'orî.	19.—	19.04
Galbenî	11.34	11.40
Ruble R sescî	127.—	128.—
Mărcî germane	58.50	—.—
Lire turcescî	10.72	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	101.—

„SILVANIA" institut de credit şi economii în ŞIMLEU.

CONVOCARE

Domniî acţionarî ai institutului de credit şi de economiî „SILVANIA", societate pe acţiunî, în virtutea § lui 29 din statute se învită la a

XIV-a adunare generală ordinară,

care se va ţiné **în Şimleul-Silvaniei la 24 Martie st. n. 1902, înainte de amédî la 10 óre** în localitatea institutului.

Obiectele puse la ordinea dilei sunt:

1. Raportul anual al Direcţiunei.
2. Raportul comitetului de revisiune asupra computului anual, al bilanţului şi a propunerilor pentru împărţirea profitului.
3. Stabilirea bilanţului anual şi fixarea dividendelor.
4. Determinarea scopului spre care este a se întrebuinţa suma provĕdută în § ul 99 p. f.
5. Alegerea unui membru în Direcţiune cu mandat de 4 anî.
6. Fixarea preţului marcelor de presenţă.
7. Esmiterea alor 3 membriî pentru verificarea procesului verbal.

Se atrage atenţiunea domnilor acţionarî la disposiţiunea §-lui 28 din statute, în sensul căruia „la adunarea generală au vot numai acei acţionarî, carî cu cel puţin jumĕtate de an mai înainte sunt trecuţî în registrul acţionarilor şi ca atarî cel puţin cu una di înainte de adunarea generală la direcţiunea institutului séu la locurî desemnate prin direcţiune au depus acţiunile sale eventual şi documentele de plenipotenţiă. Acţiunile depuse în locurî desemnate prin direcţiune se vor lua în considerare numai încât reversalul despre depunerea acelora cu una di mai 'nainte de adunarea generală s'au depus la direcţiunea institutului".

Pentru depunerea, respective primirea acţiunilor şi a documentelor de plenipotenţă pentru acest an s'a desemnat, respective au fost rugaţî, institutele „Albina" în Sibiiu, „Sătmăreana" în Seinî, „Sĕlăgiana" în Jibou, Capitulul gr. cat. român din Oradea-mare şi dd. Vasiliu Patcasiu în Hotoan şi Florian Cocianu in Cehul-Silvaniei.

Acţiunile, documentele de plenipotenţă şi reversalele despre depunerea acţiunilor la locurile mai sus desemnate sunt a se presenta la institut până în 23 Martie st. n. 4 óre după amédî.

Şimleul-Silvaniei, în 11 Februarie 1902.

Direcţiunea.

Contul Bilanţ.

ACTIVE:		Corone	f.	PASSIVE:	Corone	f.
Cassa în numĕrar		8943	63	Capital social	300,000	—
Cambii de bancă escontate		1.354,204	60	Fondul de reservă	191 144	82
Cont curent		341,(99	83	Fondul de pensiune	16,759	92
Imprumuturî pe hipotecă		362 043	20	Fondul special de reservă	2,241	42
„ „ obligaţiunî		17,302	74	Fondul cultural	1,335	36
„ „ amanete		4,522	79	Depunerî pentru fructificare	1.076.81?	28
Efecte		31,002		Cambiî de bancă reescontate	663 345	31
Efectele fondului de reservă		3.060	—	Interese transitóre anticipate	23,342	04
„ „ „ pensiune		7.64?	—	Dividende neridicate	837	—
„ „ cultural		612	—	Depunerî la cassă	11,005	52
Realităţî		148,000	—	Diverse conturî creditóre	2 909	68
Bon în Giro-Cont şi la alte băncî		6 608	50	Profit curat.	53,695	60
Mobiliar	3177·76					
„ după amortis. de 10%	177 76	3,000	—			
Interese de reescompt anticipate		6,943	06			
Avansurî		6 371	70			
Diverse conturî debitóre		42.065	90			
		2.343,427	95		2.343.427	95

Contul Profit şi Perderî.

EŞIRÎ:		Corone	f.	ÎNTRĂRÎ:		Corone	f.
Interese:				Interese:			
„ pentru depunerî spre fructificare	59683 79			„ dela cambiî de bancă escompt.	124 151 48		
„ pentru reescompt.	60983 38	120,667	17	„ credite de cont-curent	29,875·58		
Spese:				„ dela credite pe hipotecă	27,549·45		
„ salare, marce de presenţă şi relut de cortel	20337 72			„ dela credite pe obligaţiune	1,413 21		
„ tipăriturî, porto, luminat şi alte spese	9067·38	29,405	10	„ de cred. pe amanete	262 27		
Dare:				„ dela credite pe efecte	1,965·—		
„ directă	11149·68			„ de întârdiere	6,466 70	191.683	69
„ după inter. de depun.	6067 24	17.216	92				
Amortisare din mobiliar		177	76	Provisiunî şi diverse		27,303	06
Profit curat		53,695	60	Chirie şi arêndî		2,175	80
		221.162	55			221,162	55

Şimleu, 31 Decemvrie 1901.

Andrei Cosma m. p., director-esecutiv.

Ioan P. Lazar m. p., prim contabil.

DIRECŢIUNEA:

George Pop de Basescî m. p., preşedinte. *Artemiu Sarkadi* m. p., *Alimpiu Barbolovicu* m. p., *Dr. George Pap* m. p., *Teodor Pap* m. p., *Michael Bohăţiel* m. p., *Ioan Angyal* m. p., *Augustin Marcus* m. p., *Augustin Vicaş* m. p.

Acest bilanţ confrontându-se cu registrele principale şi ausiliare s'a aflat în tótă ordinea şi esact.

Şimleu, la 11 Februarie 1902.

Membrii comitetului de revisiune:

Teodor Kővári m. p. preşedinte. *Demetriu Suciu* m. p. *Alesandru Sima* m. p. *Aurel Orian* m. p. *Vasile Papp* m. p.